

Kasvun ja oppimisen lautakunta 14.06.2023 § 108

§ 108

Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Yli-Luoma Emmi
Leppänen Marianne
Kaarnalehto Annika
Walsh Ann-Marie
Alikoski Annu
Valkonen Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1
hyväksyy Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelman liitteen mukaisesti,

2
oikeuttaa kasvun ja oppimisen toimialan päivittämään opiskeluhoitosuunnitelman liitteet,

3
oikeuttaa kasvun ja oppimisen toimialan tekemään teknisluontoisia muutoksia opiskeluhoitosuunnitelmaan.

Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma tulee voimaan 1.8.2023.

Käsittely

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan estyneenä ollessa asian esitteli talous- ja hallintojohtaja Timo Ketonen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Muutokset lainsäädännössä ja opetussuunnitelmien perusteissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä hyvinvointialueet vastaavat 1.1.2023 alkaen opiskeluhoitopalveluiden eli koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestämisestä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoitosuunnitelma toteutuu. Koulutuksen järjestäjän on laadittava

opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 §).

Opetushallitus on uudistanut eri koulutusmuotojen opetussuunnitelmien perusteita. Merkittävin muutos perusteissa ja määräyksessä on opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä koskeva velvoite, jonka mukaan niiden on laadittava oma opiskeluhoitosuunnitelma. Muuten uudistukset koskevat käsitteiden yhtenäistämistä ja ajantasaisen lainsäädännön huomioimista, eivätkä ne muuta koulujen tai oppilaitosten tuttuja oppilas- ja opiskelijahuoltolain rakenteita. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman tarkoituksena on yhtenäistää koulujen ja oppilaitosten käytäntöjä sekä keventää mahdollisesti jatkossa koulujen ja oppilaitosten suunnittelutyötä.

Vaikka opiskeluhoitopalveluiden järjestämisvastuussa on tapahtunut muutoksia, opiskeluhoitopalvelut järjestetään kouluissa ja oppilaitoksissa edelleen ensisijaisesti lähipalveluna, joille koulutuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat. Toisen asteen opiskeluterveydenhuollon palveluja voidaan järjestää myös keskitetysti opiskeluterveydenhuollon toimipisteessä. Tällöin palvelun tulee olla opiskelijoille helposti saavutettavissa. Myös koulu- tai oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä tai yksittäisen oppilaan tai opiskelijan tueksi koottava monialainen asiantuntijaryhmä jatkavat työtään.

Toimivalta

Hallintosäännön I osa 4. luvun 12 §:n mukaan kasvun ja oppimisen lautakunta vastaa opetuslainsäädännössä tai tehtäväalueensa erityislaeissa opetuksen järjestäjän tai kunnan velvollisuudeksi säädettyistä tehtävistä ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa koulutuksen järjestäjän velvollisuudeksi säädettyistä tehtävistä.

Opiskeluhoitosuunnitelma käsitellään kasvun ja oppimisen lautakunnassa 14.6.2023 ja Svenska rum -lautakunnassa 15.6.2023.

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa aiemmat koulu- tai oppilaitoskohtaiset opiskeluhoitosuunnitelmat, jotka ovat poistuneet laista ja Opetushallituksen valtakunnallisista määräyksistä. Lisäksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa opiskeluhuollon osalta paikallisen opetussuunnitelman.

Järjestäjäkohtaisen opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 14 §). Opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulujen ja opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Hyvinvointialueella on terveydenhuoltolain 15 a §:n mukainen yhteistyövelvoite koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman valmistelussa. Kunnan alueella toimivien opetuksen tai koulutuksen

järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmat liitetään lastensuojelulain 12 §:n mukaiseen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Espoon opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan, miten paikallisesti päätetyllä tavalla esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa toteutetaan yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä, miten yksilökohtaista tukea järjestetään sekä miten lasten, oppilaiden, opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja yhteistyötahojen kanssa tehdään yhteistyötä. Opiskeluhoitosuunnitelmassa linjataan myös toimintatavat kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan sekä kriisitilanteiden varalle. Opiskeluhoitosuunnitelma sisältää koulutuksen järjestäjäkohtaisesti määritellyt opiskeluhoitotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoillon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta). Koulutuksen järjestäjän tulee kuvata opiskeluhoitosuunnitelmassa, miten suunnitelman toteutumista kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan ja sitä tarkistetaan tarvittaessa. Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma on liitteenä.

Opiskeluhoitosuunnitelman liitteet

Espoon opiskeluhoitosuunnitelma sisältää seuraavat liitteet:

Yhteiset liitteet

Liite 1. Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Liite 2. Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ”Yhdessä vahvaksi yhteisöksi – Ei kiusaamiselle”

Esiopetuksen liitteet

Liite 3. Opiskeluhoillon toimijoiden tehtäväkuvaukset esiopetuksessa

Liite 4. Poissaolojen seuraaminen ja niihin puuttuminen esiopetuksessa

Liite 5. Ehkäisevä päihdesuunnitelma

Perusopetuksen liitteet

Liite 6. Opiskeluhoillon toimijoiden tehtäväkuvaukset perusopetuksessa

Liite 7. Poissaolojen seuraaminen ja niihin puuttuminen perusopetuksessa

Liite 8. Perusopetuksen päihdesuunnitelma

Liite 9. Kriisisuunnitelma (koskee myös lukiokoulutusta)

Liite 10. Toimintaohje oppilaan terveydentilaan liittyvistä asioista (koskee myös lukiokoulutusta)

Lukiokoulutuksen liitteet

Liite 11. Opiskeluhoillon toimijoiden tehtäväkuvaukset lukiokoulutuksessa

Liite 12. Poissaolojen seuraaminen ja niihin puuttuminen lukiokoulutuksessa

Liite 13. Lukiokoulutuksen päihdesuunnitelma

Vastaavat liitteet ovat olleet aiemmin osa oppilaitoskohtaista opiskeluhoitosuunnitelmaa. Liitteitä on tarpeen päivittää muun muassa lainsäädännössä, opetussuunnitelmissa ja organisaatiossa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Suomen- ja ruotsinkielisissä liitteissä voi olla pieniä eroavaisuuksia.

Valmistelu ja yhteistyö

Espoon kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma on valmisteltu kaikkien kasvun ja oppimisen toimialan tulosyksiköiden yhteistyönä. Opiskeluhoitosuunnitelmaa on käsitelty Espoon opiskeluhoillon ohjausryhmässä, jossa ovat edustettuna Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuolto.

Henkilökunnan, huoltajien, oppilaiden ja opiskelijoiden kuuleminen on toteutettu toukokuussa 2023 Webropol-kyselyllä, joka on lähetetty Espoossa seuraaville tahoille:

- Esiopetusta järjestävät varhaiskasvatusyksiköt
- Suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen koulut
- Suomenkieliset lukiot ja ruotsinkielinen lukio
- Vanhempainyhdistysten kattojärjestö KoKoEspoo ry
- Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitukset
- Nuorisovaltuusto

Kyselyssä pyydettiin kommentoimaan opiskeluhoitosuunnitelman sisältöä ja rakennetta, minkä lisäksi kyselyssä sai antaa avointa palautetta opiskeluhoitosuunnitelmaan liittyen. Kyselyyn saatiin yhteensä 34 vastausta. Sisältöä pidettiin pääasiassa hyvänä ja kattavana kokonaisuutena. Suurin osa vastanneista totesi rakenteen olevan selkeästi jaoteltu ja erityistä kiitosta sai rakenteen jatkumo esiopetuksesta lukiokoulutuksiin. Muutamissa vastauksissa toivottiin, että esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus olisi kuvattu erillisissä osioissa luettavuuden helpottamiseksi. Opiskeluhoitosuunnitelman tilapäisessä valmisteluryhmässä pohdittiin erilaisia vaihtoehtoja rakenteelle ja lopulta päädyttiin rakenteeseen, joka noudattaa perusteissa määriteltyjä asiakokonaisuuksia. Näin saatiin myös vältettyä tarpeetonta toistoa.

Opiskeluhoillon valvonta

Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhoillon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. Kasvun ja oppimisen toimialan tulosyksiköiden on arvioitava opiskeluhoillon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen kanssa sekä osallistuttava tarvittaessa ulkopuoliseen opiskeluhoiltoa koskevaan arviointiin.

Kasvun ja oppimisen lautakunnalle raportoidaan opiskeluhoollon toteutumisesta osana tulosyksiköiden toiminnan arviointia.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon kaupungin opiskeluhoollon suunnitelma

Oheismateriaali

Tiedoksi